

L' IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D' UNA SOCIEDAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número. . . . 2 céntims.
 Fòra de Palma " . . . . 2 1/2 »
 Números atrassats » . . . . 4 »

Sonarà cada dissapte, si té vent à sa flauta.

S' envían es números à domicili, tant à dins Ciutat com à ses Viles, pagant per adelantat à s'Administració (Cadena de Cort n.º 11), 1 pesseta à conte de 16 números.

SA PROCESSÓ DEL CORPUS.

De despuysahí ensá, Madò Maria ja té emblanquinats es baxos de sa botigueta y ses branques d'es portal. Axò heu fa tres pichs cad' any: pera Nadal, pe'sa festa de carré y p'el Còrpus, qu'es coneguts hey van à veure passà sa *porfessó*.

Còm que sa botiga fa cantonada y té dos portals, un à cada carré, Madò Maria té casséna ple de gent. Tota quanta cadira hey ha, ja l'ha treta, y encara no basta. Es qu'han arribats tart, haurán d'está drets. Sa d'es capsal d'es llit y tot, ja los ho ha treta rau d'es portal, y encare arriban amigues y conegudes de Madò Maria.

Son les cinch tocadés. Sa processó encara estarà un'hòra à sortí; però de dalt à baix d'es carré ja no hey ha un llòch buyt. Dues fileres de gent asseguda umplen es baxos. Tots es balcones oberts de pint'en ample dexan veure cortines y cels-rasos. Amunt y avall van p'es carré joveusans amb sa vergueta; atlotes amb sa *umay*, que duen tot es cantarinet demunt; menestrals de mans gròsses y morenes, amb tota sa levita que los plòra, y qualseun de vey que tal dia còm vuy passetja sa *xistera* de tres pús y terrat, aygó de font y de pou.

En Quietano y En Pepito, en còs de camia, passetjan sa senaya, ansa per ansa, y cridan un pich per-hòm: *¡Vellanes torrades!* Més amunt senten s'horxatero de sa: *¡Fresca!*... Un n'hi falta. ¿Còm axí no ha comparegut?... ¿Qué tal! ¿el sentiu? Ja deya jò que no faltaria es valencianet:

*El cacanero
 Ven cacarets,
 Mesureta plena
 I' caramullet.*

Ja vénen es soldats de tròpa, y es majó los d'exa compartits p'es carré, un à cada banda, de dèu en dèu passes.

Are comensa à haverhi de truy de bòn de veres. Es carré s'embossa de-syare: ses criades penjan p'es balcones es domassos vermeys y gròchs: ja son

passades ses parròquies amb sos capellans, blanquets y creu alsada: un músich amb s'*esturment* devall es bras fa via y sempentetja tothòm, per pò d'arribá tart; alsan campanes... Callau, escoltau... còm que ja senten es *tum, tum*, des tambós. Si qu'heu son. Are vé sa processó.

Es cavalls que van devant fan traquetetx de ferradures demunt s'empegat. ¡Ja'u son gròssos, vists de pròp! Justament no han tengut altre llòch ahont aturarse més que su-aquí devant. Es nins y ses donetes se retgiran, à cada pèu que mouen; s'axécan de sa cadira, s'estreñen y reculan cap à sa paret: ¡alèrta à n'aquest cavall que fá capades y esquits de sabonera! Feys via, si voleu. Are recula: meèm si hey haurá una desgracia... No: ja caminan.

—Gracies à Déu, que son passats. Tornau compòndre ses cadires.

Derrera es tamborés, vé es capellà amb sa bandera gròssa. Sa capa blanca li baldeja, y li tomba massa pe's esquena. Mirau aquests nins, si hey van mudats y rissadets. Vat'allà En Tomeuet, vestit de blanch, que tira confits. *¡Dios, maco!* alèrta à ferte gotes de cera.

—Are vé Sant Isidro llauradó. Mirau si'n du de verdesca: y aquests amos de l'Horta que l'acompañan, tots amb calsons en bufes: ¡ja'u son de bònes taves! Podrán está més satisfets, enguañ, amb ses brusques qu'han caygudes.

—¿Que son aquests tants d'atlots pàgesos? Ah! ja'u vetx: es seminaristes nobles. Aquesta confraria amb sos ciris tan gròssos es sa Germandat de Sant Francesch. Axò son es de la Sapiencia: ò no hi van tots, ò son tornats pòchs ferm. ¡Ja hi van ben mudats y ben tractats aquests señoretz qu'are passan! tots deuen esse de casa qui pòt: fa *polít* aquex flòch blau tan ample, penjat p'es còll amb sa medalla: miraulosvos: son es *Lloissos*.

—¿Gès! mira Sant Agustí: ¿y còm axí li han llevat s'heretje?—Contenta n'estich: à mi'm feya passà pena.—Are vé la *Porissima*: però no es aquella tan preciosa de ses *fyas*: ò li deuen havé

mudat es vestit: passemli un'Ave Maria.

—Are vénen es militars, majós de tròpa. Avuy n'hi ha pòchs: dilluns, à sa processó de Sant Miquèl serán més molts. Vat'aquí ses Parròquies: Sant Nicolauet va devant. ¡Heu es hermosa aquesta creu de Sant Miquèl! Axò son es dotze apòstols, amb ses casulles totes brodades d'òr. Derrera hey van es canonges. ¿Sentiu canonades y n'Aloy? Sa música toca sa marxa real. Arrecorran cadires; ajonoyauvos tothòm: digau *Crech en un Déu*, que vé Nostramo.

Moment solemne: entre niguls d'encens y escampadissa de flors, passa sa custodia devall *palio*. S'himne que cantan es primatxés, ses armonies de sa música, es sò agut de ses cornetes, ses campanades y es trò d'es canons, forman un conjunt imponent que no més sòl sentirse un dia à l'any: es dia del Corpus.

Sa processó es passada. Derrera es soldats que li fan coua, vé es truy y es sempentetx de sa gent que s'empeñ y s'atropella per tornarla veure passà. Ses criades amb sa manta en revòlt y ses faldetes, blaues son ses qui més empenen.

Passat es truy, Madò Maria torna entrà ses cadires, ròda sa clau, y s'en va amb sa cuñada, sa nina y ses conegudes à veure entrà sa processó.

Es horabaxa de tot, y vé sa fosca. Ses señoretz empiulades están que no pòden pús, de trescá amb ses botetes nòves que los rebentan es pèus, y ténen es bras adolit d'atrossarse es rossegay.

Però axò no vòl dí que no hajan d'anà à n'es Born, à ferhi quatre vòltes, à doná y rebre sempentés y colzades, à esquiñarse es vèl, y à dursen un esplet de trepitjades. Sa gent de gust, sa gent divertida no s'atura per tan pòch. Y sobre tot, derrera una trepitjada, derrera una sempentá ó un esqueix en es vèl, compareix un enamorat. No hey ha desgracia que no tenga ventura.

Dins Can Bartòla, dins Can Solé y à ca'n Juan de s'Aygo no hi pòren aficá una guya. Rendu de tassons y cuyeretes, mansbelletes d'ets impacients que

ténen caló y sa boca axuta, es mossos y criades que amb palanganes plenes de concèrt demanan llecencia, esclafits de taps de gasseoses; convèrses y riayes; tots aquests renòus mesclats uns amb sos altres, també forman un truy capàs de maretjà y de llevá sa sed á n' es qui no ténen es cervell à pròva de bomba.

Però, ¿qu' hem de fé, si avuy es el *Corpus* y no vé més qu' un pich cada any? A les deu ó les onze d' es vespre, la gent se retira, cadascú à ca-séua, es veys esbrahonats y adolits, y es joves acalorats y mitx retuts de tant de corre la gandayna. ¡Amb aquin gust, en aquella hora, tothom se trèu es calsat nou y es tèrn bò, y se pòsa per dins casséua allòure, amb ròba veyá y sabatilles!

Y apesá de s' incomoditat y es cansament, tothom roman content y aconhortat; arriba à s' acabament de sa festa amb bon delit, y se despedeix del *Corpus* amb un:—Molts anys, amb salut y alegria: que l' any qui vé la tornein veure.

GORIET.

SA PROCESSÓ DE SA MOXETA.

—¡Señó! Vostè m' ho dirá.

¿Qu' es axò de sa *Moxeta* que 'vuy à la Sèu se fá?

—Axò es còsa, Francineta, qu' es molt llarga de contá.

Més, abans de dirte qu' es vuy sobre perque 'u demanes.

—Perque m' ha dit Doña Aynés

Qu' hey vaja y no diga res;

Y jò d' anarhi en tènch ganes.

—¡Ay, Aynés! Bona l' has feta,

Descubrint tan gran secret

A una criada pòch discretá.

Ja hey estarà satisfeta

Si arriba à pillá es negret.

—¿Quin negret diu? Que m' ho cont.

—Un negret qu' hey ha à Son Quint,

Dins una còva à s' enfront,

Qu' está des pèus à n' es front

Masell de dobles de vint.

Y han d' essè pe' sa nineta

Qu' à n' es negret trèga un uy

Amb s' arpa d' una moxeta

Qu' haja anat enflocadeta

A sa processó de 'vuy.

—¿Y axò es cèrt, Señó? No 'u crech.

—¿No 'u creus? ¿Que m' fá à mí! No 'u cregues.

Ja vetx que no farás tech...

Tant cèrt es còm cèrt qu' es sech

Aquest trispòl qu' are fregues.

—¿Y no me diu cap mentida?

—No 'n mancava altre qu' un jay

Qu' está per finí la vida

Mentís à la descosida.

Jò no 'n solech di cap may.

—Però, bñu. ¿Ydò; còm es

Que cap atlòta fins ara

Haja pogut ferli res?

¿Ni aquest tresò li haja pres

Colcú? Jò 'u tròb còsa rara.

—¿Còm es? Perqu' está encantat

Desd' es temps de sa Conquista;

Y una fada el té fadat,

Y l' está guardant un gat

Que tira fòch per la vista.

—¿Y cap atlòta ha pogut

Dú en processó sa moxeta?

—Moltes hey han concorregut,

Però totes s' han retut

Perqu' els ha fet pò en *Creueta*.

—¿Y qui es aquest?—Un qui 's creu

Que será sèu es tresò,

Perqu' es pensa esserne hereu.

Y es passetja amb una creu

Dins la Sèu sempre fent pò.

—Cap mica à mí m' en farà.

Totduna qu' aquest atlòt

Guapa 'm veja, bavará.

Jò 'l tènch de fé enamorá.

—¡Cá! Ell es vey y sacerdot.

—Ydò, guisarém es peix

Amb altre casta de salsa.

Perque en processó me deix

Amb sa moxeta per feix,

Faré sa bèata falsa.

Y aniré à rapá ets altás

Amb sa moxeta devóra:

Y si pren tabach p' es nàs,

Un pòt n' hi daré ben ras

Perque no 'm trèga defóra.

Sa moxeta s' assoleyá

A un reconet de sa clastra.

Ja l' agaf per una oreya

Que Doña Aynés ja apareya

Sa més hermosa canastra.

Vina aquí, te rentaré.

Mix, mix; moxeta. Mèu, mèu.

Sa còua t' enflocaré

Qu' has de fé es primé papé

Decapvespre dins la Sèu.

¡Señó! Que me don floretes

Per ferli un litet hermós.

¡Señora! Que me deix vetes

Borles, fòchs y banderetes

De cent castes de colós.

Are 'm posaré es gipó

Y es rebosillo de randa;

Sa saya que tènch milló,

Y aniré à sa processó

Amb sa canastra à la banda.

—Que no 't cayga sa moxeta.

—La duré amb ses dues mans.

—Ves alèrta à n' en *Creueta*.

—No tenga ansia, señoreta,

May m' han fet pò es capellans.

—Francineta! ¿Y perque vens

Tant prest de sa processó?

Tú 'n tornas trista. ¿Que tens?

—¿Que vòl que tenga, Señó?

No 'm som devertida gens.

—Contamós que t' ha passat

Per tení tanta malicia

Y dú es cap tan ulsurat.

—Que vostès m' han enganat

Perque som una novicia.

¡Y jò més beneyta y pura

Que totduna tot m' ho bech!

—Més, ¿no vens, santa criatura

Que sa téua beneytura...

—Que no 'm predich; que no 'l crech.

—Ja vetx sens' esserhi estat

Que 'n *Creueta* t' ha fet pò.

—¡Señó! M' escolt. No s' enfat.

M' ha de di sa veritat.

Ley deman de tot bon cò.

—La veritat te diré

Còm si estás per à morí.

—Ydò. M' han dit es fossé

De la Sèu y es campané,

Que vostè se riu de mí.

—Jò may me rich de ningú:

De tú, manco, Francineta;

Però es ben cèrt y segú

Qu' amb ses ninetes còm tú

Fan broma de sa moxeta.

—Ydò si aquesta vegada

M' han embromada per nina,

Are estieh desenganada;

Y ha de sebre qu' he tornada,

Desde 'vuy una fadrina.

Per segon pich ti deman:

¿Perque 's diu de sa moxeta

Sa processó que 'vuy fan?

—Ja que preteus essè gran,

Jò t' en contaré la neta.

—La prima en vuy sebre bé

Còm si heu sentís dalt sa tròna...

—De tot, la prima t' diré.

Y si escoltas còm à dòna

Jò còm hòmo t' parlaré.

Vivia un temps una dama

Que de linatge era *Moix*,

Casa rica y de gran fama;

Y d' aquesta nòble rama

Ella n' era es derré goix.

Es moix torná moxa un dia;

Y còm era menudeta

Sa gent que tot heu batía

Amb un nòm, la conexía

Per la señora Moxeta.

Era fadrina y veyarda,

Tenia molta de renda

Desde Sòlle à Binifarda,

Y en que no fos gens gallarda,

Ja heu era sa séua hacienda.

—¡Tanta riqueza! ¡Axò es sòrt!

—Tota sola. Mira tú.

Y sentí que tòcan fòrt

A ses pòrtes de la Mòrt;

Y no poderse 'n ho dú.

—Ca-séua devia está

Sempre plena de parents

Y d' amichs, barret en má,

Per consegú s' heretá

Cualque còsa de 's séus bens.

—¡Figura 't!... Quant se moria

Vá encarregá à n' es confés

Que 's cuydás per òbra pía

De que cad' any aquest dia

Processó solemne es fés.

Y quant vá sebre tothom

De l' òbra pía la neta,

Y es perque de tot, y es còm,

Totduna vá aplicá es nòm:

«Processó de na Moxeta.»

Si à essè de dones exemple

Desde 'vuy estás resòlta,

Lo qu' es aquest mon contempla;

Y amb cap moxa dins un temple

No hey tornes entrá cap volta.

—Pòt sè qu' un' altre vegada

M' en hi torn.—¡Aquesta es bona!

¿No dius que ja t' has tornada

Una fadrina acabada?

¿No dius que vòls essè dòna?

—Será, señó, si p' el cas

Arrib à fé cabra-coxa

De festetjá amb en Tomás.

Llavò seré jò sa moxa,

Qu' hey menaré quant m' hi cas.

P. A. P.

UN ESTUDIANT MODELO.

Que En Guimet, aquell atlòt de qui parlava L' IGNORANCIA, surta un estudiant aprofitat, no es gens d'estranya. Afañat en s'estudi passa es dies y ses setmanes, y aquesta llavó que 'vuy sembra en terra tan ben conrada, li tornarà un dia es cent per ú en gran ganancia.

Però que puga dí lo mateix d'es méu amich en Ròch Roca y Rebassa de la Malfeneria, vago superlatiu, son figures d'altre sostre.

En Ròch, *acursá* en aquell temps de tanta llibertat (temps qu'añoran ets estudiants malfenés) unes quantes assignatures, surtintne bé per xamba, que de xambes s'en véren moltes; ha passat vuyt ams sense torná obrí un llibre, y are s'ha aficat dins es caparròt prende es Batxillé, pensant trobá ses pòrties tan ubèrties còm hey estavan llavó que tot anava a llòure.

Y de veres qu'es de plañe, perque en el dia axò de prende es Batxillé no's còm qui bufá y fé ampolles.

Y no vos penseu qu'en Ròch no haja estudiat de *firme*. Si en Guimet repassa en sa boca, en ses cames, en so cap, en ses oreyes y en tot es còs, en Ròch, estudiava en tots es sentits y en totes ses potències. Y sino, mirauvos es mòdo.

De petit, havia après molta *lletra*.... *menuda* y quant entrá a Montission, en pòch temps sabé sa *Gramática*... *parda* p'es caps d'es dits. De *Geografia astronòmica* no'n parlem; s'acursá la vista de tant de mirá estels... amb cova, y conexia molt bé ses *estrelles* que corren la gandaina. Per ventura si li haguessen preguntat sa situació d'un pòble y es séus vesins, hauria quedat en sa boca tancada, però axò si, vos hauria dat ses fites ben netes d'ahont estavan es millós cafetins, es número de perdularis qu'allà s'arreglavan y es *comèrs* que estava més en boga.

Demostrantse en Ròch gran matemàtic, *sumava* vegas y més vegas, y *restant* cualque pesseta de ca-séua, *multiplicava* es vicis y ses costums dolentes, á molts de *primos* los xupava ses *rèls* de ses butxaques; y entenía fil per randa sa *regla de compania de tresillo*. Retòrica no ni feya falta y per *arguments lògichs* se servia des puñis. Quant arribá a *Física*, ja era un hòmo acabat. Es villá li servia per esperimentá sa *elasticitat* de's marfil; es *vapor* el duya casi sempre dins es cap y l'encenia amb tanta fòrsa, que li sortia per sa boca en forma de llamps y fletomies. Per *termómetro* tenia sa bossa, y sa cara de son pare moltes vegades, á manera de *barómetro*, li pronosticava tempestat desfeta, acompanyada de cualque calabruxada d'esclafits qu'el dexavan escarrufat. Estudiant *Química*, arribá á conexe si era un duro

bò ó fals, y qu'es *gas* deù tení fòrsa perque fá botá es tap de ses gaseoses.

Progressant de cada dia, sa matriculá á Historia natural, amb tant bones disposicions qu'amb ell mateix poria estudiá s'*esqueleto*.

Pareix qu'aquesta ciència li agradava moltíssim, perque tractant d'animals li anavan per ses séues; y en pòch temps aprengué d'aquells mòdelos tot quant li mancava per essé un vertadé irracional.

Amich de sa fosca còm sa rata-piñada y més caparrut qu'un ase vey, se passetjava estufat just un indiòt y barayadís còm un gall anglés.

En ses còses bones sa travava còm un escarabat en mitx de borres: es grins feyen niu dins es séu cap, era pesat còm una mòsca, y dexava aná més verí qu'ets escorpins; filava embuys còm ses arañes filan terañines per embolica mosquits; are aferradís còm sas paparres y xupava còm una sangonera.

Axò es s'estudiant mòdelo que se vòl fé amich méu perque sab que jò tENCH un pòch de bò amb sos qui l'han d'examiná. Però ¡ja hey vá errat! Jò en llòch d'empeñarme per ell, he volgut pintá es séu retrato demunt L' IGNORANCIA, perque tothòm el conega y sápia lo que mereix aquest benaventurat Ròch Roca y Rebassa de sa Malfeneria.

CAPISTRANO.

XEREMIADES.

Axò es un cas succehit no fa gayre temps á casa d'un pastó.

SA MADONA.—He posat s'aygo á sa llet, perque sent es lleté qui vé á cercarla.

SA FIYA.—Mumare, jò ja n'hi havia posada.

L' AMO, (*de dins es sestadós*).—Are vé es lleté; no poseu aygo á sa llet, que ja n'hi ha.

ES PASTÓ, (*surt tot de pressa*).—L' Amo, á sa llet ja hey ha aygo; ley he posada quant he muñit.

ES LLETÉ.—Si un hòmo no hi pòsa dues terceres parts d'aygo, no hi guaña res; ¡ja heu veurém! (*y n'hi posa*.)

¡Allò va essé una llet ben batiada!

Fortuna que ningú li fé sa pròva.

* *

Escoltau dos tamborés de la Sala de vé's el cò de la Seu, un pòch abans de sortí sa processó del Còrpus.

Es tamboré majó:—¡A posarse es guants!—Ell los se pòsa y es manats malavetjan fé dos doblés de lo mateix.

Un tamboré menó: (advertint á n'es majó).—Perdonau: Vos duys es de sa ma dreita á sa ma esquerra...

Tamboré majó:—¡No fa res! jò tant sé dú es garró amb sa dreita còm amb s'esquerra.—

Un que los mirava, esbutzantse de riure:—Conech un alcalde p'es mateix estil d'aquest tamboré majó.—

(*Por supuesto*, axò passá devés l'añy 1820; perque lo qui es ara, es tamborés saben tant còm ets alcaldes ahont ténen sa ma dreita.)

* *

Diuen que s'Ajuntament de sa Pobla, envejós de Manacò y Pollensa, y per dona pròves de civilisació, va derrera publica unes *Ordenances de policia urbana*.

Suposam que, si aqueix pensament s'arriba á pòrt, no hey mancará un article que poch més ó manco dirá axí:

«Article tants. Se prohibeix fé fogarons y moure saragates, avalotant es pòble su-ran de l'Iglesia, maldement s'Autoridat civil regal sa lleña.»

Donam s'enhorabona á n'es pòblés per lo disposts que están á millorá sa séua bona fama.

* *

Dins Ciutat hey ha cases que ténen ses estables amb finestres que miran á n'es carré y á flò de terra. Tot axò no vòl dí res. Però, sia per falta de netetjarles sovint, sia perque son massa acubades, lo cèrt es que exhalan un tufo capás d'entabaná á n'es qui passen ran de ses finestres.

Valga per avis d'ets amos y señós y d'ets encarregats de fé complí ses ordenances municipals; pues mos sabria greu havé de estampá ses entresseñes d'aquests *establiments insalubres*.

* *

S' Ajuntament d'un pòble de Mallorca, (que no importa anomená) trobantse un poch al baix, (es s'estat normal de tots ets Ajuntaments) ha resolt obrí una matrícula p'es cans y ferlos pagá una contribució anual *cad' ainy*, (s'entén: á n'es séus amos.)

Si ses cuòtes que se ficsarán son mòdiques y proporcionades segons sa casta de cans, aplaudim s'idèa; pues es de rahó que un cá de bòn ó un de Terranova, pach molt més qu'un cá de pastó ó un ca llebré.

Amb axò havia de pensá s'Ajuntament de Ciutat; y si en posás un'altra de contribució demunt es moixos y es *gats*, por pòca que fos, encara li treuria més que sa des jornals á n'es camins.

* *

Segons una carta publicada á un des diaris de Ciutat, pareix que á Felanitx no hey ha bagut ni un sòl mòrt desde es dia 19 d'Abril fins es dia 24 d'aquest mes de Matx qu'are acabam.

Pareix impossible, á un pòble de 11 ó 12 mil ánimes. ¡Y axò qu'hey ha sèt ó vuyt melges!

A n'aquest pas, se veu qu'es felanitxés tractan de ferse immortals; y per axò será que d'alguns ams á n'aquesta

part axamplan tant la vila.

¿Seria cosa qu' haguessen comensat à emprà aquell remey, de menjá tantes llimones cada dia, que per no morir-se may aconsejaya un sabi d'Alemania?

Enviam s' enhorabona à n'es felanités, y los prometem, nòltros que tenim cèrt apego à la vida, que si aquesta feta dura d'aquí à n'es vermá, aplegam es trastets, fugim de Ciutat y traginam à Felanix sa redacció de L' IGNORANCIA.

Desd' are comensarém à está à la mira.

* *

Dins s' entrada de la Sala, despues d' una Sessió.

—¿Que dimitim també? Axò fà ets alens...

—Hòmo,... tenguem un pòch de paciència... ell no hey ha motiu.

—¿Sabs lo que jò vetx? que no hey ha cap diari que no mos ajud á bé morí. ¡Dexemhó en banda!

S' impenitent pren s' ayre d' *En Marcélo* d'ets *Hugonots*, y canta á mitja veu:—«No... no, no! No... no, no!... No... no, no, no-no!.. ¡jamay!»

¡Axò es tení coratje!

COVERBOS.

¿Heu sentit à dí may si hey hagué un any que Nadal, La Creu y el Còrpus varen caure un meteix dia?

Ydò voréu que à la Sèu hey havia per temps un escolá qu' havia nòm Nadal; y es dia del Còrpus à sa processó era ell es qui duya sa creu parroquial.

Vé que se distreu un pòch, mirant es domassos gròchs y vermeys de p'es balcons, traveia, cau, y escolá y creu romangueren en terra en mitx d'es carré tan llarchs com eran.

Ydò justament aquest any va essé que succehí lo que vos he dit abans: que Nadal, el Còrpus y La Creu varen caure un mateix dia.

* *

Un altre any, es dia del Còrpus plogué fort ferm.

Un jovensá que en tal dia havia estrenades unes botes de xaròl per aná à la Sèu y à veure passá sa processó, s'en dugué una reñada ben fòrta de son pare, perque amb sa baidadura ses botes de xaròl se varen restreñe tant, que les tengué tudades y no les va poré du pus.

No res: allò passá.

S' any que vengué devant, va torná ploure, es dia del Còrpus: y ell, qu' havia d'estrená un vestit nou y un paraygo, s'en aná à la Sèu tot enllestit, però se cuydá molt bé de no prende es paraygo.

¡Còm axí! ell arribá à ca-séua amb un bon pop, sense un fil de ròba axut.

Y quant son pare li reñava, ell contestá ben aviat:

—Ja sé jò lo qu' he fet. ¿Volíau que enguañy amb so paraygo me succehís lo que antaño amb ses botes? ¡Una y òli, freret! A mí no'm pescan dues vegades!

¡Ay ydò!

* *

Uns sabatés volguéren riurese d'un sollarich, y li diguèren:

—Mestre l' amo, ¿sabeu siulá?

—Més que vòltros.

—Meem.

Es sollarich se posá à siulá, però molt petit, que casi no 'l sentian.

—¿Y axò es tot quant sabeu? (va dí un d'aquells;) ¡siulau més fòrt!

—No hi vetx una necessitat, (los respongué;) axò seria bò qu' es bestia estás molt enfòra.

* *

Una vegada, un hòmo qu' havia perdut es kirieleu y sa xaveta, se volgué matá. Per sortirne amb la séua, resolué penjar-se, desapararse un tir, prende vereno y negarse. Còm de *facto*: se pòsa un paquet de mistos dins una butxaca, una pistòla dins s' altra y un cordell amb sa má, y ja's partit de cap à un peñal molt afuat, ahont hey havia un pí que guaytava à plom dins mar.

Quant va essé allá dalt, fà un dogal, el se passa p'es còll, ferma s' altre cap de còrda à n'es pí, s' engoleix es paquet de mistos, alsa es martell de sa pistòla, pega revinglada per avall y se despara, tot amb un pich.

¡Vòltros creureu que sa bala va tayá sa còrda y ell va pegá dins má! Lo regulá era que morís negat: però un llahutet de pescadós, que l' havian vist caure, s' hi arrambá y el pujá à bordo. Còm l' hòmo havia estat à temps de pegá unes quantes tamborinades d' aygo salada, vomitá per llarch, y amb axò es mistos li sortiren abans de ferli efecte.

Y per aquest estil se va salvá un suícidà que tot amb un pich, se dava la mòrt de quatre maneres.

¡Qu' es de bona veritat que ningú se mòr fins que Déu vòl!

* *

Un pagés que venia d' es Mòll, llengá, caygué y pegá una esquenada.

Llavò s' en entrá dins una taverna, (segurament per estopetjá es còp), y mentres se dolía d' es mal que s' havia fet y se gratava s' esquena, un menescal li demaná:

—Digau, germá: ¿ahont vos heu fet es mal? devés ses vòrtbres?

—¡Ca! no señó, (respongué es pagés:) devés sa fònt de ses Tortugues.

* *

PORROS-FUYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—Un escrit sense punts ni comes no fa sentit.

SEMBLANSES.—1. En que té entradós.
2. En que pega.
3. En que pissan aciat.
4. En que pica.

QUADRAT....—Vaca-Amor-Cost-Artá.
PROBLEMA....—Un 29, s' altre 21 y s' altre 12.
ENDEVINAYA....—Un cosípat.

LES HAN ENDEVINADES:

Totes:—Pere Pexet, Papuys y Lau Tibleriste.
Sèt:—Un Punxa enegat, K. D. T., Un Pollen-si y Vaua Poma.
Cinchi:—A. C. I. T., Pera Pera, Dos Tranquils, Un Catòlich y Un Sabat en dilluns.
Quatre:—Leon y Un Suplent.
Y una no més:—M. Argenté y F. Esperansa.

GEROGLIFICH.

ORONELLA MALALTISSA.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s' assembla un cup à un fímadó?
2. ¿Y una festa de carré à una tafona?
3. ¿Y una òliba à un operista?
4. ¿Y un clavell à un bòu?

BATZOL.

TRIÁNGUL DE PARAULES.

. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .

Omplí aquests pichs amb lletres que llegides de través y diagonalment, digan: sa 1.ª retxa, una cosa que pòt dona molta alegria ò molta pena; sa 2.ª una planta; sa 3.ª lo que val còm un òu un sòu; sa 4.ª un animal y sa 5.ª una lletra.

MESTRE COLOM.

PROBLEMA.

Preguntant una señora à un' altra quants de ventays tenia, li respongué:—Tench el triple de ventays des que té vosté. Si jò des méus n' hi don à vosté tants còm are en té, llavò en tendrém tants perhòu: y entre totes dues en tennim el doble des que jò are tench més que vosté.

UN MUSICI.

CAVILACIÓ.

Sirviòla—Xuela—Toñina—Congre—Bonítol
Esparray—Oblada—Escórpera—Anfós.

Amb ses primeres lletres d'aquests nòms de pexos, compòndre es nòm d' un aguiat.

COSI' N GAMBÀ.

ENDEVINAYA.

O m' embuysa ò t' embuysa:

¿Sabs tá quina planta hey ha

Que sa flò à 's capdemunt fà

Y à ses rèis hey té ses fuyes?

X.

(Ses solucions dissapte qui vé si som oius.)

29 MATX DE 1880.

Estampa den Pere J. Gelabert.